

לפניו. וכתוב (תהלים קד) עוֹטָה אור פְּשִׁלְמָה וגו'.
פִּיּוֹן דְּאִתְלַבֵּשׁ (מה דאתלבש) עֵבֶד מַה דְּעָבֵד.
מְלַמֵּד, שְׁנַתְעֻטְף קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּאוֹר,
וּבְרָא ית שְׁמִיָּא. אֵלָּא בְּמֵאֵי אוּקִימְנָא הַחֲמִדָּת
אֲשֶׁר אִתָּה בְּפִית. הַחֲמוּדוֹת: בְּגֵדֵי מַלְכוּת
בְּמִשֵׁי וְזָהָב, וְאַרְחָא דְעֵלְמָא דְגַנְזֵי לִוְן
בְּבוֹסְמִין וְרִיחִין, לִיקְרָא דְלְבוּשֵׁיהוּן.

תָּא חֲזִי וַיֵּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו, בַּתְּחִלָּה. וְכֵן
אַרְגִּישׁ, אָמַר רָאָה רֵיחַ בְּנִי, דִּידַע דְּבִיָּה
הוּא תְּלִיָּא מְלִתָּא, דְּבִגְיָנִיה סְלִיק רִיחָא. כְּרִיחַ
שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכוּ יי', וְכִי מְנַיִן הוּא יָדַע יִצְחָק
רֵיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכוּ יי'.

אֲרָא, תְּרִין מְלִין אֵינּוּן, וְכֵלָּא הוּא חַד. דְּכַתִּיב,
(בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשֵׂדֵה לְפָנוֹת
עָרְב. וְכִי לֹא הָוּה לִיָּה בֵּיתָא, אוּ מְקוּם אַחַר
לְהַתְּפַלֵּל. אֵלָּא אוֹתָהּ הַשְּׂדֵה הָיָה אֲשֶׁר קָנָה
אַבְרָהָם סְמוּךְ לַמְּעָרָה, דְּכַתִּיב, (בראשית כג) הַשְּׂדֵה
אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי חֵת. וּבְשַׁעֲתָא
דְּהוּה יִצְחָק עָאֵל גַּבִּיָּה, חֲמָא שְׂכִינְתָּא עֲלֵיהּ,
וְסְלִיק רִיחִין עֲלָאִין קְדִישִׁין, וּבִגְיָנֵי כַף הָוּה
מְצִלֵי תַּמָּן, וּקְבָעִיָּה לְצִלוֹתֵיהּ.

וְאַבְרָהָם אָמַאי לֹא הָוּה מְצִלֵי תַּמָּן, מִשׁוּם
דְּקָבִיעוּתָא דְּאַתְרָא אַחְרָא הָוּה לִיָּה
בְּקַדְמִיתָא, וּמְלָה אַחְרָא רִיחָא דְּחֲמָא בְּהַר
הַמּוֹרֵיָה. וְלָמָּה נִקְרָא מוֹרֵיָה. עַל שֵׁם הַמֶּר
הַטּוֹב דְּהוּה תַּמָּן.

וּבְרָא הָוּה, וְגַן עֵדֵן דְּעָאֵל עֲמִיָּה וּבְרָכִיָּה.
וּבְגִין כַּף לֹא תִלָּה מְלָה בְּלְבוּשִׁין, אֵלָּא
בְּיַעֲקֹב מִמֶּשׁ, דְּחֲמָא דְּבִיָּה הָוּה תְּלִיָּא מְלָה (פ"א
וְאוֹת הוּה לְאַתְבְּרָכָה) וְאַתְחֲזִי, וְזִכּוּתֵיה סְלִיק
לְאַתְבְּרָכָא, וְעָאֵל עֲמִיָּה גַן עֵדֵן. וּבְגִין כַּף כַּד
אַתְרַעַם עֲשׂו, אָמַר גַּם בְּרוּךְ יְהִיָּה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא אֲצִטְרִיךְ אוּרִיָּתָא לְמַכְתַּב

שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ (מה שהתלבש), עֲשֵׂה מַה
שֶׁעֲשֵׂה. מְלַמֵּד שֶׁהַתְּעֻטֵף הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹר וּבְרָא אֶת
הַשָּׁמַיִם. אֵלָּא בְּמָה בְּאַרְנו
הַחֲמִדָּת אֲשֶׁר אִתָּה בְּפִית?
הַחֲמִדָּת - בְּגֵדֵי מַלְכוּת בְּמִשֵׁי
וְזָהָב, וְדָרָךְ הָעוֹלָם שְׁגוֹנָזִים
אוֹתָם בְּבִשְׂמִים וְרִיחֹת לְכַבוֹד
הַלְבוּשִׁים שְׁלֵהֶם.

כֹּא רָאָה, וַיֵּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו -
בַּתְּחִלָּה. וּכְשֶׁהֲרִגִישׁ אָמַר, רָאָה
רֵיחַ בְּנִי, שִׂידַע שְׂבוֹ הַדְּבָר הָיָה
תְּלוּי, שְׁבִגְלָלוּ הָעֵלָּה רֵיחַ. כְּרִיחַ
שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכוּ ה', וְכִי מְנַיִן הָיָה
יָדַע יִצְחָק רֵיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרָכוּ
ה'?

אֲרָא שְׁנֵי דְבָרִים הֵם, וְהַפֵּל הוּא
אַחַד, שְׂכַתוּב (בראשית כד) וַיֵּצֵא
יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשֵׂדֵה לְפָנוֹת עָרְב.
וְכִי לֹא הָיָה לוֹ בֵּית אוּ מְקוּם אַחַר
לְהַתְּפַלֵּל? אֵלָּא אוֹתוֹ הַשְּׂדֵה הָיָה
אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם סְמוּךְ לַמְּעָרָה,
שְׂכַתוּב הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם
מֵאֵת בְּנֵי חֵת. וּבְשַׁעֲה שְׁהִיָּה יִצְחָק
נִכְנַס אֵלָיו, רָאָה שְׂכִינְה עֲלָיו,
וְהָעֵלָּה רִיחֹת עֲלִיוֹנִים קְדוּשִׁים,
וּמִשׁוּם כַּף הָיָה מִתְּפַלֵּל שָׁם,
וּקְבָעוֹ לְתַפְלָתוֹ.

וְלָמָּה אַבְרָהָם לֹא הָיָה מִתְּפַלֵּל
שָׁם? מִשׁוּם שְׂקִבִיעוּת שֶׁל מְקוּם
אַחַר הָיָה לוֹ בַּתְּחִלָּה, וְדָבָר אַחַר
רֵיחַ שְׂרָאָה בְּהַר הַמּוֹרֵיָה. וְלָמָּה
נִקְרָא מוֹרֵיָה? עַל שֵׁם הַמֶּר הַטּוֹב
שְׁהִיָּה שָׁם.

וְהַכֵּל הָיָה, וְגַן עֵדֵן שְׁנַכְנַס עֲמו
וּבְרָכוּ, וּמִשׁוּם כַּף לֹא תִלָּה הַדְּבָר
בְּלְבוּשִׁים, אֵלָּא בְּיַעֲקֹב מִמֶּשׁ,
שְׂרָאָה שְׂבוֹ הָיָה הַדְּבָר תְּלוּי (וְרָאֵי
הָיָה לְהַתְּבָרֵךְ) וְנִרְאָה, וְזִכּוּתוֹ עוֹלָה
לְהַתְּבָרֵךְ, וְנִכְנַס עֲמו גַן עֵדֵן.
וּמִשׁוּם כַּף, כְּשֶׁהֲתַרְעַם עֲשׂו, אָמַר
גַּם בְּרוּךְ יְהִיָּה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא הֲצִטְרָכָה
תּוֹרָה לְכַתֵּב אֵלָּא מִהַחֲדָשׁ הָיָה

לְכֶם רֹאשׁ חֲדָשִׁים. מָה הַטַּעַם?
מִשּׁוּם שֶׁזֶה הִיָּה תְּחִלַּת הַלְּבָנָה, וְעַל
זֶה הַתּוֹרָה הִצְטַרְכָּה לְכַתֵּב מִכָּאן,
שֶׁהָרִי בְּקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְשָׁר
הַדָּבָר.

וְלֹא קָשָׁה שְׁלֹא כְּתוּב זֹאת, הַחֲדָשׁ
הַזֹּאת, שֶׁהָרִי זֶה וְזֹאת מִתְקַשְּׂרִים
כְּאֶחָד. וּבְמִקּוֹם שֵׁשׁ זָכַר וּנְקֵבָה
כְּאֶחָד, אֵין הַשְּׂבִיחַ אֲלֵא לְזָכֹר, וְעַל
זֶה רֵאשׁוֹן הוּא לְכֶם לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה,
לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה וְדָאֵי. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, לְמָה פְּעָמִים לְכֶם? אָמַר
רַבִּי יִצְחָק, מִהֶם נִשְׁמַע יוֹתֵר, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ל"ב) כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ.
הַתְּקַשְּׁרוֹת זֹו לְכֶם, וְלֹא לְשֹׂאֵר
הָעַמִּים.

דְּבָרוֹ אֵל כָּל עַדְתֵּי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
בְּעֵשֶׂר לְחֲדָשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ
שֶׁהוּא וְגו'. בְּעֵשֶׂר, לְמָה בְּעֵשֶׂר? אָמַר
רַבִּי אַבָּא, בְּזִמְנָן שְׂמַאֲרֵי הַיּוֹבֵל
לְלֵבָנָה, שֶׁכְּתוּב בַּיּוֹבֵל, בְּעֵשֶׂר
לְחֲדָשׁ הַשְּׂבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכְּפוּרִים
הוּא.

וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׁהוּא לְבֵית אֲבֹת,
לְמָה? מִשּׁוּם שֶׁבְּזִמְנָן זֶה צָרִיף
לְמִשְׁךְ אוֹתוֹ, שֶׁהָרִי שְׂנִינּוּ, בְּדָבָר
זֶה נִשְׁפָּר הַכֶּתֶר וְאֶחָד הַתְּחִתּוֹן
שֶׁנֶּאֱחָזִים בוֹ כָּל שֹׂאֵר הַכְּתָרִים
הַתְּחִתּוֹנִים. וְעַל זֶה פָּרַשׁ מִשֶּׁה
וְאָמַר מִשְׁכּוֹ וַיִּקְחוּ לְכֶם צֹאן, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה.

אָמַר הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עֲשׂוּ אִתְּם
מַעֲשֵׂה לְמִטָּה, וְאֲנִי אֲשַׁבֵּר אֶת כַּחַם
לְמַעַלָּה. וְכִמוֹ שֶׁאַתֶּם תַּעֲשׂוּ בְּאֵשׁ,
שֶׁכְּתוּב כִּי אִם צָלִי אֵשׁ - אֵף אֲנִי
כֶּף אֲעַבִּיר אוֹתוֹ בְּאֵשׁ בְּנֵהר דִּינּוּר.
דְּמָה נִמְשַׁךְ בְּעֵשֶׂרָה וְנִשְׁחַט
בְּאַרְבַּעָה עֶשֶׂר? אָמַר רַבִּי אַבָּא,
בְּזֶה הַתְּקַשְּׁרוֹ יִשְׂרָאֵל אֲרַבַּע מֵאוֹת
שָׁנָה. וְאֵף עַל גַּב שֶׁאַרְבַּע מֵאוֹת
שָׁנָה לֹא הִשְׁתַּעֲבְדוּ בָהֶם, מִכָּל

אֲלֵא מִהַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם רֹאשׁ חֲדָשִׁים. מֵאֵי
טַעַמָּא. מִשּׁוּם דְּשִׁירוּתָא דְּסִיְהָרָא הוּי, וְעַל
דָּא אוּרִייתָא הוּהוּ אֲצִטְרִיף לְמַכְתַּב מִהֲכָא,
דְּהָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֲתִקְשָׁר מְלָה.

וְלֹא קָשָׁא, דְּלֹא כְּתִיב זֹאת, הַחֲדָשׁ הַזֹּאת,
דְּהָא זֶה וְזֹאת כְּחַד מִתְקַשְּׂרִין וּבְאֶתֶר
דְּאִית בֵּיה דְּכָר וְנוֹקְבָא כְּחֲדָא, לִית שְׂבִיחָא
אֲלֵא לְדַכּוּרָא, וְעַל דָּא רֵאשׁוֹן הוּא לְכֶם
לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה, לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה וְדָאֵי. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, לְכֶם תְּרִי זְמַנִּי לְמָה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
מִנִּייהוּ, אֲשַׁתְּמַע גִּיתִיר, כְּמָה דְּכְתִיב, (דְּבָרִים ל"ב)
כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ. אֲתִקְשְׁרוּתָא דָּא לְכֶם, וְלֹא
לְשֹׂאֵר עַמִּין.

דְּבָרוֹ אֵל כָּל עַדְתֵּי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֵשֶׂר
לְחֲדָשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׁהוּא וְגו',
(שְׁמוֹת י"ב) בְּעֵשֶׂר, אֲמַאי בְּעֵשֶׂר. אָמַר רַבִּי אַבָּא,
בְּזִמְנָא דְּאַנְהִיר יוֹבֵלָא לְסִיְהָרָא, דְּכְתִיב
בַּיּוֹבֵלָא, בְּעֵשֶׂר לְחֲדָשׁ הַשְּׂבִיעִי הַזֶּה יוֹם
הַכְּפוּרִים הוּא.

וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׁהוּא לְבֵית אֲבוֹת, אֲמַאי, בְּגִין
דְּבְּזִמְנָא דָּא אֲצִטְרִיף לְמִיגַד לִיהוּ. דְּהָא
תְּנִינָן, בְּמִלְתָּא דָּא אֲתַבֵּר כְּתָרָא (תְּרֵא) תְּתַאָּה,
דְּמִתְאַחַדִּין בֵּיה כָּל שֹׂאֵר כְּתָרִין תְּתַאֲרִין, וְעַל
דָּא פְּרִישׁ מִשֶּׁה וְאָמַר, מִשְׁכּוֹ וַיִּקְחוּ לְכֶם צֹאן,
כְּמָה דְּכְתִיב, צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה.

אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא, עֲבִידוּ אִתּוֹן עוֹבְדָא
לְתַתָּא, וְאַנָּא אֲתַבֵּר תְּקַפְיָהוֹן לְעִילָא,
וְכְּמָה דְּתַעֲבְדוּן בְּנוּרָא אִתּוֹן, דְּכְתִיב כִּי אִם
צָלִי אֵשׁ, אֲנָא אוּף הָכִי אֲעַבִּיר אוֹתוֹ בְּאֵשׁ
בְּנֵהר דִּינּוּר.

אֲמַאי אֲתַנְגִּיד בְּעֵשֶׂרָה, וְאַתְנַכִּיס בְּאַרְבַּעָה
עֶשֶׂר. אָמַר רַבִּי אַבָּא בְּדָא אֲתִקְשְׁרוּ יִשְׂרָאֵל אֲרַבַּע מֵאוֹת שָׁנִין. וְאֵף

וְאֵף

על גב דארבע מאה שנין לא אשתעבידו בהו, מפל מקום, הואיל והוה זמין לאתקשרא בהו, אתחשיב עליה פאילו אשתעבידו בהו כל ארבע מאה שנין. בגין פך, מעפבין ליה ארבע יומין, קטירא ברשותיהו דישראל, ולבתר ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים.

אמאי בין הערבים. בשעתא דדינא תליא, ובשעתא דאתמסר (דף מ' ע"א) מלה דא ליה, על ידוי דאברהם, דכתיב (בראשית טו) ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה גדולה נופלת עליו. אימה: פתרא חדא. חשכה: פתרא אחרא. גדולה: האי דהיא רברבא מפלא. ואף על גב דאוקימנא קרא דא על שאר שעבודייהו דישראל, וכלא הוה. פגוונא דא, (שמות י"ז) כי מחה אמה, אתון מתתא, ואנא מעילא.

תנא, לא נפקו ישראל ממצרים, עד דאתברו כלהו שלטונין דלעילא (משלשוליהון) משולטניהון, ונפקו ישראל מרשותהון, ואעלו לרשותא קדישא עלאה בקודשא בריך הוא, ואתקטירו ביה, הדא הוא דכתיב, (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם. מאי טעמא עבדי הם. אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים, דאפקית להו מרשותא אחרא, ועאלית לון ברשותי.

והיינו דאמר רבי שמעון, מאי דכתיב, אף ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם כי כל אוכל מחמצת. אלא הכי אוקימנא, האי שאור, והאי מחמצת, דרגא חד אינון, וכלהו חד. רשו אוחרי, אינון שלטונין, דממנן על שאר עמין, וקרנין להו יצר הרע, רשותא אחרא, אל נכר,

מקום, הואיל והיה עתיד להתקשר בהם, נחשב עליו כאלו השתעבד בהם כל ארבע מאות שנים. משום זה מעפבים אותו ארבעה ימים קשור ברשותם של ישראל, ואחר כך ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל בין הערבים.

למה בין הערבים? בשעה שהדין תלוי ובשעה שדבר זה נמסר לו על ידי אברהם, שכתוב (בראשית טו) ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה גדולה נפלת עליו. אימה - פתור אחד. חשכה - פתור אחר. גדולה - זו היא הגדולה מהכל. ואף על גב שבארנו פסוק זה על שאר שעבודיהם של ישראל, והכל היה. כמו זה כי מחה אמה, אתם מלמטה, ואני מלמעלה.

שנינו, לא יצאו ישראל ממצרים עד שנשברו כל השליטים שלמעלה (מהשתלשלותם) משליטתם, ויצאו ישראל מרשותם, ונכנסו לרשות הקדושה העליונה בקדוש-ברוך הוא ונקשרו בו. זהו שכתוב כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם. מה הטעם עבדי הם? אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים, שהוצאתי אותם מרשות אחרת, והכנסתיים ברשותי.

והיינו שאמר רבי שמעון, מה זה שכתוב אף ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם, כי כל אוכל מחמצת? אלא כך בארנו, שאור זה ומחמצת זו הן דרגה אחת, וכלם אחד. רשיות אחרות, אותם שליטים הממנים על שאר עמים, וקוראים להם יצר הרע, רשות אחרת, אל נכר, אלהים אחרים - אף כך שאור ומחמצת וחמץ, והכל אחד. אמר הקדוש ברוך הוא, כל

הַשָּׁנִים הִלְלוּ עֲמֻדָתָם בְּרִשּׁוֹת אַחֲרָת, עֲבָדִים לְעַם אַחֵר. מִכָּאֵן וְהִלָּאָה שְׁאַתֶּם בְּנֵי חוֹרִין, אִךְ בִּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאֵר מִבְּתִיכֶם. כָּל מַחְמָצָת לֹא תֹאכְלוּ. וְלֹא יֵרָאֶה לָךְ חֶמֶץ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִם כֶּף אֶז גַּם כָּל יְמֵי הַשָּׁנָה, לְמַה שְּׁבַעַת יָמִים, שְׁפָתוֹב שְׁבַעַת יָמִים שְׂאֵר לֹא יִמְצָא בְּבְתִיכֶם, שְׁבַעַת יָמִים וְלֹא יוֹתֵר? אָמַר לוֹ, כָּל זְמַן שֶׁהִתְחַיֵּב אָדָם לְהִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ בֶּן חוֹרִין - כֶּף צָרִיף. כָּל זְמַן שֶׁלֹּא הִתְחַיֵּב - לֹא צָרִיף.

לְמַלְכָּךְ שֶׁעָשָׂה אָדָם אֶחָד קָצִין. כָּל אוֹתָם יָמִים שֶׁעָלָה לְדַרְגָּה זוֹ שְׁמַח, וְלִבְשׁ בְּגָדֵי כְבוֹד. אַחֵר כֶּף לֹא צָרִיף. לְשָׁנָה אַחֲרָת שׁוֹמֵר אוֹתָם יָמִים שֶׁעָלָה לְכְבוֹד זֶה, וְלִוְבֵשׁ אוֹתָם בְּגָדִים, וְכֶף כָּל שָׁנָה וְשָׁנָה. כֶּף יִשְׂרָאֵל, כְּתוּב שְׁבַעַת יָמִים שְׂאֵר לֹא יִמְצָא, שֶׁהֵם יְמֵי שְׁמִחָה, יָמִים שֶׁעָלוּ לְכְבוֹד זֶה וְיִצְאוּ מִשְׁעַבְדּוֹ אַחֵר, וְלִכֵּן שׁוֹמְרִים בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה אֶת הַיָּמִים שֶׁעָלוּ לְכְבוֹד הַזֶּה, וְיִצְאוּ מִרְשׁוֹת אַחֲרָת וְנִכְנְסוּ בְּרִשּׁוֹת הַקְּדוּשָׁה. וְעַל זֶה כְּתוּב שְׁבַעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִצַּת כְּתוּב, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר מִרְאֵת אֱלֹהִים. וְלְמַה נִּקְרָאוּ מִצַּת? דִּין, דִּין קְדוֹשׁ, דִּין שְׁנֵאֲחֻז בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ, דִּין שֶׁלֹּא הָיָה קֶשֶׁה כָּל אוֹתוֹ זְמַן בְּתוֹךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָיָה הִלְבְּנָה עוֹמְדָת בְּפָגָם, וְעַל שְׁעוֹמְדָת הִלְבְּנָה בְּפָגִימָתָה כְּתוּב לְחֵם עֲנִי.

מָה הַטַּעַם עוֹמְדָת בְּפָגָם? מִשּׁוּם שֶׁלֹּא נִפְרְעוּ וְלֹא הִתְגַּלְּה אֹת

אֱלֹהִים אַחֲרֵים. אוֹף הָכִי, שְׂאֹר, וּמַחְמָצָת, וְחֶמֶץ, וְכֹלֵא חַד. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִין הוּא, כָּל הַנִּי שְׁנֵי, קִיִּימָתוֹ בְּרִשּׁוֹתָא אַחֲרָא, עֲבָדִין לְעַם אַחֲרָא, מִכָּאֵן וְלִהְלָאָה דְּאֵתוֹן בְּנֵי חוֹרִין, אִךְ בִּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר מִבְּתִיכֶם. כָּל מַחְמָצָת לֹא תֹאכְלוּ. וְלֹא יֵרָאֶה לָךְ חֶמֶץ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי הָכִי כָּל יְמֵי שְׁתָּא נְמִי, אָמַי שְׁבַעַת יוֹמִין, דְּכְתִיב שְׁבַעַת יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמְצָא בְּבְתִיכֶם, שְׁבַעַת יָמִים, וְלֹא יִתִּיר. אָמַר לִיה, כָּל זְמַנָּא דְּאֵתְחַיֵּיב בְּרַ נֶשׁ לְאֵתְחַזְאָה גְּרַמִּיה בֶּן חוֹרִין, הָכִי אֲצַטְרִיף, כָּל זְמַנָּא דְּלֹא אֵתְחַיֵּיב לֹא אֲצַטְרִיף.

לְמַלְכָּא דְּעַבֵּד לְחַד בְּרַ נֶשׁ רוֹפִינּוּס, כָּל אֵינוֹן יוֹמִין דְּסָלִיק לְהֵאֵי דְרַגָּא, חֲדִי, וְלִבִּישׁ לְבוּשֵׁי יָקָר, לְכַתֵּר לֹא אֲצַטְרִיף. לְשְׁתָּא אַחֲרָא נְטִיר אֵינוֹן יוֹמִין דְּסָלִיק לְיָקִירוֹ דָּא, וְלִבֵּשׁ אֵינוֹן לְבוּשֵׁין, וְכֵן בְּכָל שְׁתָּא וְשְׁתָּא. כִּהֵאֵי גְּוֹנָא יִשְׂרָאֵל, כְּתִיב, שְׁבַעַת יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמְצָא, דְּאֵינוֹן יוֹמֵי חֲדוּוֹתָא, יוֹמִין דְּסָלִיקוּ לְיָקָרָא דָּא, וְנִפְקוּ מִשְׁעַבְדּוֹתָא אַחֲרָא. וּבְגִין כֶּף, נְטִרִין בְּכָל שְׁתָּא וְשְׁתָּא, יוֹמִין דְּסָלִיקוּ לְהֵאֵי יָקָר, וְנִפְקוּ מִרְשׁוֹתָא אַחֲרָא, וְעָלוּ בְּרִשּׁוֹתָא קְדִישָׁא, וְעַל דָּא כְּתִיב, שְׁבַעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִצַּת כְּתִיב, כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר, (יחזקאל א) מִרְאֵת אֱלֹהִים. וְלְמַה אֵתְקָרִי מִצַּת. דִּינָא. דִּינָא קְדִישָׁא. דִּינָא דְּאֵתְאֲחֻדָּא בְּשְׁמָא קְדִישָׁא. דִּינָא דְּלֹא הוּא

תְּקִיפָא כָּל הַהוּא זְמַנָּא בְּגוֹוִיָּהּ דִּיִּשְׂרָאֵל, דְּהָא קִיִּימָא סִיְהָרָא בְּפָגִימוֹתָא. וְעַל דְּקִיִּימָא סִיְהָרָא בְּפָגִימוֹתָא, (דברים טו) לְחֵם עֲנִי כְּתִיב.

כֹּאִי טַעְמָא קִיִּימָא בְּפָגִימוֹתָא. בְּגִין דְּלֹא אֵתְפָּרְעוּ, וְלֹא אֵתְגַלְּיָא הֵאֵי אֵת